

મોરબી જિલ્લામાં નવા ચેકડેમ

*15/4/1637 શ્રી જીતેન્દ્ર કાંતિલાલ સોમાણી(જીતુ સોમાણી)(વાંકાનેર): માનનીય જળ સંપત્તિ મંત્રીશ્રી જણાવવા કૃપા કરશે કે, -

પ્રશ્ન

જવાબ

- (૧) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ છેલ્લા બે વર્ષમાં (૧) છેલ્લા બે વર્ષમાં કોઈ નવા ચેકડેમ બાંધવામાં આવેલ નથી. મોરબી જિલ્લામાં કેટલા નવા ચેકડેમ બાંધવામાં આવેલ છે, અને
- (૨) તેના લીધે સંગ્રહશક્તિમાં કેટલો વધારો થયેલ છે? (૨) પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી.
-

અગ્રતા ક્રમાંક. ૧૦

પ્રશ્ન :-

પ્રા? જીતેન્દ્રભાઈ શીમાભાઈ (વાંકાનેર)

મોરબી જીલ્લામાં આગામી બે વર્ષમાં નવા ચેકડેમ બનાવવાનું કોઈ આયોજન છે કે કેમ? જો હા તો તાલુકાવાર કેટલા નવા ચેકડેમ બનાવવાનું આયોજન છે ? અને તેનાથી કુલ કેટલા વિસ્તારને લાભ થશે ?

જવાબ :-

➤ મોરબી જીલ્લામાં આગામી બે વર્ષમાં કુલ ૧૨ નવા ચેકડેમ બનાવવાનું આયોજન છે. જેમ કે,

<u>ક્રમ</u>	<u>તાલુકો</u>	<u>ચેકડેમની સંખ્યા</u>
૧	મોરબી	૪
૨	હળવદ	૨
૩	વાંકાનેર	૪
૪	માળીયા	૨
કુલ --		૧૨

➤ જેનાથી અંદાજે ૯૦૦ હેક્ટર વિસ્તારને સિંચાઈનો લાભ મળશે.

અગ્રતા ક્રમાંક. ૧૦

પ્રશ્ન :-

શ્રી કાલિલાલ અમૃતિયા (મોરબી)

મોરબી જિલ્લાની મચ્છુ-૨ અને મચ્છુ-૩ સિંચાઈ યોજનાની કેનાલ મારફતે તળાવો જોડવા અંગેનું શું આયોજન છે ?

જવાબ :-

- મચ્છુ-૨ સિંચાઈ યોજનાની કેનાલના છેવાડા એસ્કેપ મારફતે પાઈપ કેનાલ દ્વારા કુલ ૫ તળાવો જેવાં કે, **(૧) મહેન્દ્રગઢ (બોડા તળાવ)** **(૨) પીપળીયા (૩) લૂટાવદર (૪) મોડપર** અને **(૫) ફૂલકી નદી** પરના તળાવ ભરવા અર્થે પાઈપલાઈનની કામગીરી હાલ પ્રગતિ હેઠળ છે.
- મચ્છુ-૩ સિંચાઈ યોજનાની કેનાલના છેવાડા એસ્કેપ મારફતે પાઈપ કેનાલ દ્વારા કુલ ૪ તળાવો પૈકી **(૧) મોટા ભેલા** અને **(૨) નવા ગામનું** તળાવ જોડી દેવાનું કામ પૂર્ણ થયેલ છે તથા **(૩) સરવડ** અને **(૪) મેઘપર** ગામનું તળાવ જોડવાનું કામ હાલ પ્રગતિ હેઠળ છે.

અગ્રતા ક્રમાંક. ૧૦

પ્રશ્ન :- શ્રી કુલમજીભાઈ દેવરીયા (ટંકાર)

સૌની યોજના હેઠળ મોરબી જિલ્લાના કેટલા અને ક્યા ક્યા જળાશયોનું જોડાણ કરવામાં આવેલ છે ? તેનાથી કેટલા વિસ્તારને લાભ થશે ?

જવાબ :-

➤ સૌની યોજના હેઠળ મોરબી જિલ્લાના કુલ - ૧૦ જળાશયોનું જોડાણ કરવામાં આવેલ છે. જેવા કે,

(૧) મચ્છુ-૧

(૨) મચ્છુ-૨

(૩) મચ્છુ-૩

(૪) બ્રાહ્મણી-૧

(૫) બ્રાહ્મણી-૨

(૬) ઘોડાઘોઈ

(૭) બંગાવડી

(૮) કેમી-૧

(૯) કેમી-૨

(૧૦) કેમી-૩

➤ આ ૧૦ જળાશયના જોડાણથી ૩૯,૨૪૫ હેક્ટરને લાભ થયેલ છે.

અગ્રતા ક્રમ નં. ૧૦

તારાંકિત પ્રશ્ન નં. ૧૫/૪/૧૬૩૭

પ્રશ્ન પુછનાર માન. ધારાસભ્યશ્રીનું નામ : શ્રી જીતેન્દ્ર કાંતિલાલ સોમાણી (વાંકાનેર)

વિષય : મોરબી જિલ્લામાં નવા ચેકડેમ બાબત

પુરક નોંધ

- મોરબી જિલ્લાનો કુલ ભોગોલિક વિસ્તાર : ૪,૮૧,૯૫૮ હેક્ટર છે, જે પૈકી ખેતીલાયક વિસ્તાર ૩,૨૯,૬૫૪ હેક્ટર છે.
- મોરબી જિલ્લામાં નર્મદાની કેનાલની મારફતે ૯૧,૨૪૪ હેક્ટર વિસ્તારને સિંચાઈનો લાભ મળે છે.
- મોરબી જિલ્લામાં મોરબી સિંચાઈ વિભાગના કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ સિંચાઈ (સ્ટેટ) વિભાગના કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ કુલ ૧૦ સિંચાઈ યોજના આવેલ છે. આ ૧૦ યોજનાનો કુલ સિંચાઈ વિસ્તાર ૩૯,૨૪૫ હેક્ટર છે.
 - જે પૈકી ૩ મોટી સિંચાઈ યોજના છે
 - મચ્છુ - ૧, મચ્છુ -૨ તથા બ્રાહ્મણી-૧ સિંચાઈ યોજના
 - તથા ૫ મધ્યમ સિંચાઈ યોજના છે
 - ડેમી -૧, ડેમી-૨, ડેમી-૩ મચ્છુ-૩ તથા બ્રાહ્મણી-૨ સિંચાઈ યોજના
 - જ્યારે ૨ નાની સિંચાઈ યોજના છે
 - બંગાવાડી તથા ઘોડાઘોઈ સિંચાઈ યોજના
- ઉક્ત સિંચાઈ યોજનાઓ પૈકીની ૧ યોજના બ્રાહ્મણી-૨ SSNNL દ્વારા બેલેન્સિંગ રિસર્વોયર તરીકે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.
 - જ્યારે પંચાયત સિંચાઈ વિભાગ, મોરબી હસ્તક કુલ ૨૧ નાની સિંચાઈ યોજના આવેલ છે જેનો કુલ સિંચાઈ વિસ્તાર ૩,૨૮૦ હેક્ટર છે. તેમજ કુલ ૪૨૫ તળાવ આવેલ છે જેનો કુલ સિંચાઈ વિસ્તાર ૮,૫૦૦ હેક્ટર છે.
 - વિભાગ દ્વારા નાની સિંચાઈ યોજના, તળાવો અને ચેકડેમોના મરામતની મુખ્ય કામગીરી હાથ ધરવામાં આવે છે.

મોરબી જિલ્લામાં પીવાના પાણી માટે અનામત રાખેલ જળાશયોની વિગતો:

- મચ્છુ-૧ સિંચાઈ યોજના :
 - મચ્છુ-૧ સિંચાઈ યોજનામાં GWIL, વાંકાનેર નગરપાલિકા સહિત ૧૯૭૬ મી. ઘનફૂટ,
- મચ્છુ-૨ સિંચાઈ યોજના :
 - મચ્છુ-૨ સિંચાઈ યોજનામાં મોરબી- માળીયા જુથ, લીલાપર- ખાનપર જુથ તથા મોરબી નગરપાલિકા સહિત ૨૬૦૫ મી. ઘનફૂટ,
- ઘોડાઘોઈ સિંચાઈ યોજના :
 - ઘોડાઘોઈ સિંચાઈ યોજનામાં પાણી પુરવઠાનું ૬૧.૮૭ મી. ઘનફૂટ
- બ્રાહ્મણી-૧ સિંચાઈ યોજના :
 - બ્રાહ્મણી-૧ સિંચાઈ યોજનામાં GWILનું ૩૯૫ મી. ઘનફૂટનું પીવાના પાણી માટે રિઝર્વેશન રાખેલ છે.

નવા ચેકડેમ

- છેલ્લા ૨ વર્ષમાં નવા ચેકડેમ બનાવવા અંગેની અલગ અલગ જગ્યાએથી કુલ ૧૫ રજૂઆતો મળેલ છે.
- મોરબી જિલ્લામાં મોરબી સિંચાઈ વિભાગના કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ નાના-મોટા મળીને કુલ ૧૯૮૦ થી વધારે ચેકડેમો આવેલ છે. જેની કુલ સંગ્રહશક્તિ ૭૦૫ એમ.સી.એફ.ટી. તેમજ તેનો સિંચાઈ વિસ્તાર ૧૦,૪૬૫ હેક્ટર છે.
- મોરબી જિલ્લામાં નવા (૭) સાત ચેકડેમની ડિઝાઇન પ્રગતિ હેઠળ છે (પત્રક-૧), જેનું બાંધકામ પુર્ણ થયે કુલ ૬૭૫ હેક્ટર જેટલો વિસ્તારને સિંચાઈની સુવિધા ઉપલબ્ધ થશે. તેમજ આ ચેકડેમો બનવાથી કુલ ૯૪ મિલિયન ધનકુટ પાણીનો સંગ્રહશક્તિમાં વધારો થશે.

ચેકડેમ મરામત

- છેલ્લા ૨ વર્ષમાં સુજલામ સુફલામ જળ અભિયાન હેઠળ કુલ ૧૭ ચેકડેમોના મરામતની કામગીરી રૂ.૩૬.૪૨ લાખના ખર્ચે પુર્ણ કરવામાં આવેલ છે. ચેકડેમના રીપેરીંગની કામગીરીની વિગતો પત્રક-૨માં દર્શાવ્યા મુજબ છે.

પત્રક-૧

(ડિઝાઇન પ્રગતિ હેઠળના ચેકડેમની વિગતો)

ક્રમ	ચેકડેમનું નામ	તાલુકો	અંદાજીત રકમ (લાખમાં)	લાભિત વિસ્તાર (હેક્ટર)	સંગ્રહશક્તિ (MCFT)
૧	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન મચ્છુ રિવર, એટ રવાપર(નદી) વિલેજ	મોરબી	૯૬૧	૨૦૦	૨૫
૨	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન ઘોડાધોઈ રિવર, એટ જેતપર -શાપર વિલેજ	મોરબી	૪૦૩	૧૨૫	૧૨
૩	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન બ્રાહ્મણી રિવર, એટ ટીકર - મિયાણી વિલેજ	હળવદ	૨૦૮૮	૨૩૦	૨૬.૯
૪	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન બનયો વોંકળા, એટ વસુંધરા વિલેજ	વાંકાનેર	૧૫૪	૨૫	૬.૩૮
૫	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન લોકલ વોંકળા, એટ ચમનપર વિલેજ	માળીયા	૧૦૦	૨૦	૬.૫૦
૬	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન લોકલ વોંકળા, એટ વાધરવા વિલેજ	માળીયા	૩૩	૧૫	૨.૭૮
૭	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ ઓન ઘોડાધોઈ રિવર, એટ રાપર વિલેજ	મોરબી	૧૬૦	૬૦	૧૪.૩૦

૮	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ એટ મોડપર	મોરબી	સર્વેની કામગીરી આયોજન હેઠળ છે.		
૯	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ એટ વઘાસીયા	વાંકાનેર	સર્વેની કામગીરી આયોજન હેઠળ છે.		
૧૦	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ એટ જાલસીકા	વાંકાનેર	સર્વેની કામગીરી આયોજન હેઠળ છે.		
૧૧	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ એટ પીપળીયા અગાભી	વાંકાનેર	સર્વેની કામગીરી આયોજન હેઠળ છે.		
૧૨	કન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ચેકડેમ એટ ધનાળા	હળવદ	સર્વેની કામગીરી આયોજન હેઠળ છે.		
કુલ (ચેકડેમ નં.૦૧ થી ૦૭)			૩૮૯૯	૬૭૫	૯૩.૮૬

પત્રક-૨ (છેલ્લાં ૨ વર્ષમાં ચેકડેમ મરામતની કામગીરીની વિગતો)

ક્રમ	કામનું નામ	ચેકડેમની સંખ્યા	ખર્ચ (લાખમાં)
૧	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ જેતપર ચેકડેમ જોબ નં.૧૯૭૧ એટ વિ. જેતપર, તા.મોરબી, જી.મોરબી	૧	૧.૨૭
૨	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ રાજપર ચેકડેમ જોબ નં.૭૮૨ એટ વિ. રાજપર, તા.મોરબી, જી.મોરબી	૧	૩.૩૪
૩	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ લજાઈ ચેકડેમ જોબ નં.૨૩૧૩ એટ વિ. લજાઈ, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૧.૫૩
૪	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ લજાઈ ચેકડેમ જોબ નં.૨૨૨૪ એટ વિ. લજાઈ, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૨.૭૫
૫	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ લજાઈ ચેકડેમ જોબ નં.૨૩૩૬ એટ વિ. લજાઈ, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૧.૫૬
૬	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ વીરપર ચેકડેમ જોબ નં.૮૩૧ એટ વિ. વીરપર, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૧.૨૩
૭	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ વીરપર ચેકડેમ જોબ નં.૭૦૫ એટ વિ. વીરપર, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૦.૭૭
૮	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ જોબ નં.૬૨ એટ વિ. ગણેશપર, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૧.૬૫
૯	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ જોબ નં.૪૮/૨૦૧૦-૧૧ એટ વિ. નેકનામ, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૩.૭૨
૧૦	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ નં.૩ એટ વિ. ધોલિયા, તા.ટંકારા જી.મોરબી	૧	૧.૭૪
૧૧	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ નં.૧ એટ વિ. જૂની કલાવડી, તા.વાંકાનેર, જી.મોરબી	૧	૧.૮૩
૧૨	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ નં.૨ એટ વિ. જૂની કલાવડી, તા.વાંકાનેર, જી.મોરબી	૧	૧.૦૮
૧૩	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ નં.૩ એટ વિ. જૂની કલાવડી, તા.વાંકાનેર, જી.મોરબી	૧	૧.૩૦
૧૪	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ જોબ નં.૧૮૦૮ એટ વિ. પાંચદ્વારકા, તા.વાંકાનેર, જી.મોરબી	૧	૪.૨૭
૧૫	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગ ઓફ ચેકડેમ એટ વિ. તીથવા, તા.વાંકાનેર, જી.મોરબી	૧	૧.૭૪

૧૬	રીસ્ટોરેશન એન્ડ સ્ટ્રેન્ધનીંગવ ઓફ ચેકડેમ જોબ નં. ૭૮૫ એટ વિ. માણેકવાડા, તા.મોરબી, જી.મોરબી	૧	૨.૨૪
૧૭	રીપેરીંગ ઓફ ચેકડેમ નેઅર વિલેજ ખાખરેચી, તા.માળિયા, જી.મોરબી	૧	૪.૪
	કુલ	૧૭	૩૬.૪૨

પત્રક-૩ (ચેકડેમ મરામતના આયોજનની વિગતો)

ક્રમ	ગામનું નામ	તાલુકા	ચેકડેમ નીસંખ્યા
૧	દીઘડીયા	હળવદ	૧
૨	પીપળીયા અગાલી-૧	વાંકાનેર	૧
૩	પીપળીયા અગાલી-૨	વાંકાનેર	૧
૪	કણકોટ	વાંકાનેર	૧
૫	જાજાસર	માળીયા	૧
૬	નેસડા (સુ)	ટેકારા	૧
કુલ			૦૬

પત્રક-૪ (છેલ્લા ૫ વર્ષ ઉંડા કરેલ તળાવની કામગીરીની વિગતો)

ક્રમ	વર્ષ	તળાવની સંખ્યા	સંગ્રહશક્તિનો વધારો (મી.ધ.કુટ.)	ખર્ચ (રૂ.લાખમાં)
૧	૨૦૧૯	૨૬	૫.૯૨	૫૧
૨	૨૦૨૦	૧૫	૩.૮૫	૩૨
૩	૨૦૨૧	૧૪	૨.૪૦	૨૩
૪	૨૦૨૨	૨૧	૭.૨૧	૮૧
૫	૨૦૨૩	૫૪	૭.૯૫	૧૧૭
	કુલ	૧૩૦	૨૭.૩૩	૩૦૪